

Nr 445.

Av herr **Eriksson** i Stockholm, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 391, angående gemensamt lönesystem samt lönereglering för postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk..

Såsom ledamot av kommunikationsverkens lönekommitté har under-tecknad vid kommitténs betänkande fogat en reservation, i vilken påyrkas ändring i kommitténs förslag till lönesatser för de lägsta lönegraderna av manliga tjänstemän. Av motiveringen till denna reservation framgår, att jag funnit den ökning i fråga om de fasta avlöningarna, som vid ett genomförande av kommitténs förslag skulle tillkomma särskilt de båda lägsta lönegraderna i förhållande till högre avlönade grader, vara för låg. Denna reservation omnämnes å sid. 97 i propositionen, och å sid. 98 relateras kungl. järnvägsstyrelsens yttrande med anledning av reservationen. Till detta yttrande ansluter sig föredragande departementschefen, enligt vad som anföres å sid. 100, och Kungl. Maj:ts förslag till lönesatser för dessa lönegrader överensstämmer med kommitténs förslag.

Då jag inom lönekommittén intagit denna principiella ställning i fråga om lönebeloppen för de lägsta lönegraderna, har jag ingalunda förbisett, att löneställningen för dessa, tillfölje under de senare åren vidtagna åtgärder, blivit relativt förbättrad. Denna omständighet har jag emellertid i anslutning till kommitténs uttalande å sid. 209 i betänkandet funnit utgöra uttryck för en önskan hos statsmakterna att för viss eller vissa grupper befattningshavare vidtaga en höjning av levnadsstandarden», och sålunda icke nu böra tagas såsom motiv för att tillmäta åt dessa grupper av befattningshavare en jämförelsevis mindre väl gynnad ställning. Jag måste därför bestrida järnvägsstyrelsens påstående, att den av mig gjorda jämförelsen är vilsedande, enär det är faktiska förhållanden som i jämförelsen relateras. Dessutom måste jag i detta sam-

manhang frambålla, att det synes mig fullkomligt orimligt, om man för statens järnvägars personal skulle bedöma de nu föreslagna lönebeloppen allenast med utgångspunkt från 1907 års löne reglering; man måste enligt min mening vid bedömande av denna fråga taga hänsyn, såväl till det nu rådande förändrade tidsläget, som ock till under tiden av statsmakterna vidtagna åtgärder.

Jag finner också de befarade »skadliga verkningar från förvaltnings-synpunkt», som skulle följa av ett bifall till reservationen, synnerligen överdrivna. Frånsett alldeles att jag icke under min relativt långa tjänstemannabana förmärkt någon som helst obenägenhet hos befattningshavare tillhörande de lägre lönegrupperna att förskaffa sig den utbildning, som utgör förutsättning för befordran till högre befattning, så är ju skillnaden i avståndet lönegraderna emellan, som i reservationen föreslås, jämfört med kommitténs förslag så relativt obetydligt, att några ändringar i nuvarande tänkesätt hos personalen vid ett bifall till mitt förslag icke kunna vara att befara. Det är för övrigt icke så att förslaget går ut på en ytterligare sammanpressning av löneskalan för omhandlade tjänstemannagrupper, utöver vad som redan skett genom den provisoriska löne regleringen, utan tvärtom avser förslaget att förhindra, att större avstånd absolut taget grupperna emellan, än vad som nu är gällande, skall uppstå. Riktigheten av detta mitt påstående torde böra

	Skillnad mellan slutlönen för stationskarl (1:a lönegraden) och			
	Lokomotiveldare (3:e lönegraden)	Stationsförman (4:e lönegraden)	Tågmästare (5:e lönegraden)	Lokomotivförare (6:e lönegraden)
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
A. Billigaste ort				
Enligt 1907 års reglemente	288	432	792	1,152
» 1918 »	180	360	720	1,080
» undertecknads förslag	240	360	720	1,080
» Kungl. Maj:ts »	270	420	780	1,200
B. Dyraste ort				
Enligt 1907 års reglemente	240	560	850	1,150
» 1918 »	210	420	740	1,040
» undertecknads förslag	312	468	900	1,332
» Kungl. Maj:ts »	342	528	960	1,452

bestyrkas, och tillåter jag mig därför införa en jämförelsetabell, utvisande skillnaden mellan slutlönerna för den lägsta personalgruppen vid statens järnvägar och vissa andra personalgrupper, dels enligt 1907 års avlöningsreglemente, dels enligt 1918 års avlöningsreglemente, dels ock enligt såväl undertecknads förslag som Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag. Av denna jämförelse framgår, att någon *ytterligare sammanpressning* icke avses med mitt förslag, ävensom att lönekommitténs och Kungl. Maj:ts förslag innebär ett *ökat* avstånd mellan de jämförda lönegraderna, jämfört med nu gällande bestämmelser.

Däremot måste jag medgiva riktigheten av departementschefens yttrande, att ur statsfinansiell synpunkt betänkligheter möta att för dessa till antalet stora tjänstemannagrupper vidtaga en höjning utöver kommittémajoritetens förslag. Det är ju givet, att en förbättring har större inverkan på budgeten, då den berör talrika personalgrupper, men det synes mig, som om dessa lägre gruppers berättigade krav i lönefrågan icke borde beröras av det sakförhållandet, att antalet tjänstemän tillhörande dessa grupper är stort.

På grund av vad jag anført, och med hänvisning ytterligare till oförmälda reservation, får jag alltså hemställa,

att riksdagen, med anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 391, måtte besluta sådan ändring i det förslag till avlöningsreglemente för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk § 9 A, att 1—11 löneklasserna å alla ortsgrupperna måtte förhöjas, 1—6 löneklasserna med 120 kronor, 7 löneklassen med 90 kronor, 8—10 löneklasserna med 60 kronor och 11 löneklassen med 30 kronor, samt att nämnda § som en följd därav måtte ändras på sätt jag i ovannämnda reservation påyrkat.

Stockholm den 6 maj 1919.

Ernst Eriksson

i Stockholm.

